

Biotalouteen liittyvien innovaatioiden rahoitus Pohjois-Karjalassa

OPAS 6 | 2015

BIOTALOUTEEN LIITTYVIEN INNOVAATIOIDEN RAHOITUS POHJOIS-KARJALASSA

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Juvenes Print Oy

Kuvat: Maakaista.fi/ Mari Voutilainen

Painotalo: Juvenes Print Oy

ISBN 978-952-314-379-1 (painettu)

ISBN 978-952-314-380-7 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-380-7

www.doria.fi/ely-keskus

Sisältö

1 Ely-keskuksen rahoitus	3
1.1 Yleistä.....	3
1.2 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020.....	4
1.2.1 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet.....	4
1.2.2 Tuen määrä	7
1.2.3 Haku- ja valintamenettely	7
1.3 Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020	
– Suomen rakennerahasto-ohjelma	8
1.3.1 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet.....	8
1.3.2 Rahoituksen määrä	9
1.3.3 Haku- ja valintamenettely	9
1.4 Työ- ja elinkeinoministeriön energiatuki.....	9
1.4.1 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet.....	9
1.4.2 Rahoituksen määrä	9
1.4.3 Hakumenettely ja tuen myöntäminen	9
2 Tekesin rahoitus	10
2.1 Yleistä	10
2.2 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet	10
2.3 Rahoituksen määrä	11
2.4 Haku- ja valintamenettely	11
LISÄTIETOJA.....	12

1 Ely-keskuksen rahoitus

1.1 Yleistä

ELY-keskuksesta voi hakea rahoitusta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014–2020 (maaseutuohjelman) mukaisiin toimenpiteisiin ja osaan Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –Suomen rakennerahasto-ohjelman mukaisista toimenpiteistä. Molemmista ohjelmissa rahoitettavat toimenpiteet ovat osittain hyvin samanlaisia.

Maaseutuohjelman rahoitus kohdistuu nimensä mukaisesti maaseutualueille. Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –ohjelmassa painotetaan erityisesti vahvojen toimialojen kehittämistä sekä muutos- ja murrosvaiheissa olevien toimialojen tunnistamista. Rahoituksen hakijan kannattaa olla yhteydessä Pohjois-Karjalan ELY-keskukseen hänelle sopivan rahoituksen määrittämiseksi.

Maaseutuohjelmassa määritetään toimenpiteitä kestävä kasvun turvaamiseksi, maaseutuelinkeinojen kehittämiseksi ja elämänlaadun parantamiseksi maaseudulla. Ohjelman toimenpiteitä rahoitetaan osittain kansallisesti ja osittain Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) kautta. Kansallinen rahoitus sisältää valtion ja kuntien varoja. Lisäksi toimenpiteiden rahoitukseen tarvitaan useimmiten yksityistä omaa rahoitusta, joka koostuu esimerkiksi säästöistä tai pankkilainoista. Pohjois-Karjalassa maaseutuohjelmaa toimeenpannaan Pohjois-Karjalan maaseudun kehittämissuunnitelman 2014–2020 mukaisesti.

Maaseutuohjelmassa pyritään edistämään innovaatioiden syntymistä monella eri tavalla. Ohjelmassa tuetaan tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevia toimia ja neuvontaa, jotka liittyvät innovaatioita koskevan tiedon levittämiseen. Ohjelman mukaiset investoinnit fyysiseen omaisuuteen edistävät maatalouden modernisointia ja uuden, nykyaikaisen teknologian käyttöönottoa. Innovaatioita pidetään ohjelmassa keskeisenä keinona kehittää maaseudun yritystoimintaa.

Ohjelmassa kannustetaan myös kehittämään innovatiivisia ratkaisuja maaseudun palveluiden kehittämiseksi. Lisäksi kaikki ohjelmassa määritelty yhteistyöhön liittyvä toimenpide edistävät uudistamista ja innovaatioiden syntymistä.

Maaseutuohjelma tarjoaa pääasiassa kahdenlaisia rahoituskeinoja innovaatiotoiminnan edistämiseen: hanketuet ja yritystuet. Lisäksi neuvonta-toimenpiteessä tuki maksetaan korvauksena neuvontatapahtumaa kohti ja tuen saajina ovat hyväksytyt neuvot

jat ja neuvojaorganisaatiot. Leader-toiminnan kautta voidaan myöntää hankke- tai yritystukea yhteisölähtöiseen paikalliseen kehittämiseen.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –Suomen rakennerahasto-ohjelman toimenpiteitä rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastosta (ESR). Lisäksi toimenpiteiden julkinen rahoitus koostuu kansallisesta vastinrahoituksesta.

Ohjelman keskeisiä tavoitteita ovat innovoinnin ja uuden luomisen edistäminen, työpaikkojen ja yritysten kehittäminen sekä kasvun tukeminen, osaamisen ja ammattitaidon kehittäminen sekä osallisuuden lisääntyminen. Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmassa on määritetty vuosille 2014–2017 maakunnan kehittämisen painopisteet, jotka otetaan huomioon Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 toteutuksessa Pohjois-Karjalan alueella.

ELY-keskuksesta voi hakea myös energiatukea, jota Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää investointi- ja selvityshankkeisiin. Tuen erityisenä tavoitteena on parantaa ilmasto- ja ympäristömyönteisen energiainvestoinnin taloudellista kannattavuutta ja pienentää uuden teknologian käyttöönottoon liittyviä riskejä.

1.2 Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelma 2014–2020

1.2.1 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet

Julkisoikeudelliset yhteisöt

Julkisoikeudellisille yhteisöille (esim. tutkimusorganisaatiot, oppilaitokset, kehittämisorganisaatiot, kunnat) voidaan myöntää maaseudun hanketu-

kea kehittämishankkeisiin ja yleishyödyllisiin investointihankkeisiin.

Kehittämishankkeena hakijan on mahdollista toteuttaa sellaisia hakijan toimintaan liittyviä lisätehtäviä, joiden toteuttaminen ilman tukea ei olisi mahdollista. Yleishyödyllisessä investointihankkeessa investoinnista saatavan hyödyn tulee ohjautua alueen asukkaille ja muille toimijoille.

Hanke voi olla paikallinen Leader-hanke, alueellinen, alueiden välinen, valtakunnallinen tai kansainvälinen (yhteistyöhanke ja Leader-hanke). Hanke on mahdollista toteuttaa esitelyhankkeena (demonstraatio). Hanke voidaan toteuttaa myös yhteistyöhankeena, jolloin hankkeeseen osallistuu vähintään kaksi yhteisöä.

Yhteistyöhanke voi olla 1) hanke, joka edistää elinkeinoja ja luo lisäarvoa, 2) biotalouden hanke, jossa mukana on tutkimus/neuvonta ja alkutuotanto, tai 3) maaseudun innovaatioryhmä (EIP), joka maa- ja metsätalouden alalla kehittää innovaatiota. Yhteistyöhanke on mahdollista toteuttaa pilottihankkeena, jossa voidaan testata tuotteen tai menetelmän toimivuutta.

Viereisen sivun taulukossa on esitetty hanketuella tuettavat toimenpiteet ja tukimuodot eri toimenpiteissä.

HANKETUKI

M01 Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevat toimet

1.1 Ammatillinen koulutus ja pätevyys hankkiminen

1.2 Esittely- ja tiedotustoiminta

Tukimuoto: Avustus kehittämishankkeeseen

M07 Peruspalvelut ja kylien kunnostus maaseutu-alueilla

7.1 Maaseutualueiden kuntien ja kylien ja niiden peruspalvelujen kehittämissuunnitelmien sekä Natura2000 –alueiden ja muiden luontoarvoltaan merkittävien alueiden suojele- ja hoitosuunnitelmien laatiminen ja päivittäminen

7.2 Pieninfrastruktuurien luomiseksi, parantamiseksi tai laajentamiseksi tehtävät investoinnit mukaan luettuina uusiutuvia energianlähteitä ja energiansäästöä koskevat investoinnit

7.3 Laajakaistainfrastrukturi passiivinen laajakaistainfrastrukturi sekä laajakaistan ja julkisten sähköisen hallinnon ratkaisujen saatavuus

7.4 Maaseutuväestölle suunnatut paikalliset peruspalvelut ja niihin liittyvät infrastruktuurin perustamiseen, parantamiseen ja laajentamiseen tehtävät investoinnit

7.5 Vapaa-ajan infrastruktuurin julkiseen käyttöön, matkailuneuvontaan ja pienimuotoiseen matkailuinfrastruktuuriin tehtävät investoinnit

7.6 Kylien, maaseutumaiseman ja luonnonarvoltaan merkittävien alueiden kulttuuri- ja luonnonperinnön säilyttämiseen ennallistamiseen ja kohentamiseen liittyvät selvitykset ja investoinnit, niihin liittyvät sosio-ekonomiset näkökohdat mukaan luettuina, sekä ympäristöalan tiedotustoimenpiteet

Tukimuoto: Avustus yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen (muut paitsi 7.2 ja 7.5), avustus yleishyödylliseen investointiin (muut paitsi 7.1)

M16 Yhteistyö

16.0 Muut ohjelman prioriteetteja tukevat toimet

16.1 Maaseudun innovaatioryhmien perustaminen ja toiminta (EIP)

16.2 Pilottihankkeet ja uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen maataloudessa, elintarvikealalla ja metsätaloudessa

16.3 Yhteistyö pienten toimijoiden välillä yhteisten työprosessien järjestämisessä sekä tilojen ja resurssien jakamisessa sekä maaseutumatkailuun liittyvien matkailupalvelun kehittäminen ja/tai saattaminen markkinoille

16.4 Horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä lyhyiden toimitusketjujen ja paikallisten markkinoiden perustamiseksi ja kehittämiseksi sekä paikalliset menekinedistämistoimet lyhyiden toimitusketjujen ja paikallisten markkinoiden kehittämiseksi

16.5 Yhteiset toimet ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä ympäristöhankkeita ja nykyisiä ympäristökäytäntöjä koskevat yhteiset lähestymistavat

16.6 Yhteistyö toimitusketjun toimijoiden välillä elintarvikkeissa, energiantuotannossa ja teollisissa prosesseissa käytettävän biomassan tarjoamiseksi kestäväällä tavalla

16.9 Maataloustoiminnan monipuolistaminen, yhteisön tukema maatalous sekä ympäristöä ja elintarvikkeita koskevat koulutustoimet

Tukimuoto: Avustus kehittämishankkeeseen

Luonnolliset henkilöt ja yksityis-oikeudelliset yhteisöt

Edellä esiteltyä maaseudun hanketukea voidaan myöntää myös yksityisoikeudellisille yhteisöille (esim. pk-yritykset, yhdistykset, säätiöt) kehittämishankkeisiin ja yleishyödyllisiin investointihankkeisiin. Hanketukien lisäksi yksityisoikeudelliset yhteisöt voivat saada yritystukia. Yritystukien mahdollisia saajia voivat olla myös luonnolliset henkilöt.

Yritystuki voidaan jakaa perustamistukeen ja investointitukeen. Perustamistukea voidaan myöntää maatalousalan ja metsätalouden ulkopuolisen yritystoiminnan aloittamiseen ja aloittamista edistävien kokeilujen toteuttamiseen uudelle yritykselle ja liike-toimintaansa uudistavalle toimivalle yritykselle maaseutualueella. Investointitukea voidaan myöntää sellaiseen yrityksen investointiin, jolla on olennaista merkitystä yritysten perustamiselle, kasvulle ja kehitymiselle. Investointituen piiriin kuuluu tuki toteutettavuustutkimuksen tekemiseen ennen investointia.

Seuraavassa taulukossa on esitetty yritystuella tuettavat toimenpiteet ja tukimuodot eri toimenpiteissä.

YRITYSTUKI

M04 Investoinnit fyysiseen omaisuuteen

4.1 Maatalouden investoinnit

4.2 Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden jalostus, markkinoille saattaminen ja kehittäminen

4.4 Ei-tuotannolliset investoinnit

Tukimuoto: Investointituki myönnetään avustuksena (4.1 ja 4.2), investointituki voidaan myöntää myös korkotukena ja valtion tai muun julkisen tahon myöntämänä lainan takauksena (4.1), korvaus €/ha (4.4)

M06 Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen

6.1 Nuorten viljelijöiden tilanpidon aloitustuki

6.2 Yrityksen perustamistuki maatalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan maaseutualueilla

6.4 Maatalouden ulkopuoliseen yritystoimintaan tehtävät investoinnit maaseutualueilla

Tukimuoto: Avustus (kaikki), laina (6.1), varainsiirtoverovapaus (6.1)

1.2.2 Tuen määrä

Tuen määrä vaihtelee toimenpiteittäin. Kehittämishankkeisiin tukea voi saada jopa 100 % ja yleishyödyllisiin investointihankkeisiin enintään 75 % hyväksyttävistä, kohtuullisista kustannuksista. Yritysten investointituessa julkisen tuen maksimimäärä on 35 % hyväksyttävistä kustannuksista. Kuitenkin toteutettavuustutkimuksen tekemiseen on tukea mahdollista saada jopa 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Investointitukea voidaan korottaa, jos kyseessä on maaseudun innovaatioryhmän (edellä kohta 16.1) hankkeeseen liittyvä maatalouden investointi, jonka toteuttajana on kyseisen ryhmän jäsen. Tukitaso voi tällöin olla enintään 20 % korkeampi kuin jos hankkeella ei ole kytkeä maaseudun innovaatioryhmän toimintaan. Perustamistukea voidaan myöntää korkeintaan 35 000 euroa. Leader-hankkeeseen tukea voidaan myöntää enintään 180 000 euroa.

1.2.3 Haku- ja valintamenettely

Maaseutuohjelman mukaisesti toimenpiteisiin voidaan hakea rahoitusta milloin tahansa. Tukihakemus tehdään sähköisen asiointipalvelu Hyrrän kautta (<https://hyrra.mavi.fi/login.html>). Pohjois-Karjalan ELY-keskus ja maakunnan kolme Leader-ryhmää,

Vaara-Karjalan Leader, Joensuun seutu ja Keski-Karjalan Jetina, neuvovat hakemusten tekemisessä ja myöntävät rahoitusta omien kehittämispainotusten mukaisesti. Rahoituspäätökset tehdään useamman kerran vuodessa. Leader-hankkeissa jaksotusta ei ole. Lisäksi poikkeuksena ovat valtakunnalliset hankkeet, joita haetaan erikseen määriteltävänä hakujaksona.

Tuet maksetaan maaseutuviraston kautta.

Rahoitettavat kohteet valitaan toimenpidekohtaisten valintakriteereiden perusteella. Valtakunnallisille hankkeille on määritelty omat valintakriteerinsä. Myös jokaisella Leader-ryhmällä on omat, paikalliset valintaperusteensa.

1.3 Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 – Suomen rakenne-rahasto-ohjelma

1.3.1 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelmassa on kaksi toimintalinjaa, joilla on selkeä yhteys myös biotalouden liittyvän innovaatiotoiminnan edistämiseen. Molempia näitä toimintalinjoja tuetaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoituksella.

Toisessa näistä toimintalinjoista mm. parannetaan pk-yritysten kilpailukykyä tukemalla uusien yritysten käynnistymistä ja uuden liiketoiminnan kehittämistä sekä pk-yritysten ideoiden, tuotteiden ja palveluiden tuotteistamista ja kaupallistamista sekä markkinoille pääsyä. Toimintalinjassa painotetaan alueiden vahvojen toimialojen kehittämistä sekä muutos- ja murrosvaiheissa olevien toimialojen tunnistamista.

Toisessa toimintalinjassa tuetaan ja hyödynnetään uusinta tietoa ja osaamista. Toimintalinjalla on kolme erityistavoitetta: tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta, yritysten innovaatiotoiminnan vahvistami-

nen ja uusiutuvan energian ja energia-tehokkaiden ratkaisujen kehittäminen. Molemmissa toimintalinjoissa keskeisiä tuensaaajia ovat yritykset, elinkeinon kehittämisorganisaatiot, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kunnat ja muut julkisyhteisöt sekä yhdistykset ja osuuskunnat.

Molempia edellä esiteltyjä toimintalinjoja tukee Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) osarahoitettava Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen –toimintalinja, jossa tavoitteena on lisätä korkeakoulujen ja oppilaitosten valmiuksia ammattitaitoisen työvoiman kouluttamiseen, parantaa oppilaitosten työelämäyhteyksiä, lisätä opiskelijoiden yrittäjämyönteisyyttä ja yrittäjäosaamista sekä vahvistaa työntekijöiden innovaatiokykyä ja energiaosaamista koulutuksen keinoin. Tuensaaajina toimintalinjassa voivat olla tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, kunnat ja kuntayhtymät, sosiaalipartnerit ja muut toimintaan liittyvät järjestöt, säätiöt ja yritykset.

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelman yhtenä erityisteemanä on vähähiilisyys. Niinpä EAKR:n rahoituksella tuetaan puhtaampiin tuotantotapoihin tähtäävien teknologioiden ja tuotteiden kehittämistä ja kaupallistamista.

Erityisesti energia- ja materiaalihokkuuden puolella on uusia liiketointamahdollisuuksia. Ohjelmakaudella 2014–2020 EAKR-rahoituksesta 25 % kohdistuu vähähiilisyyteen.

Ohjelmasta myönnetään rahoitusta yritysten erilaisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin, alueellisiin hankkeisiin ja valtakunnallisten teemojen mukaisiin hankkeisiin. Kehittämis- ja investointihankkeilla on oltava merkittävä vaikutus yrityksen toimintaan, uusiutumiseen, kasvuun ja kilpailukykyyn, ja ne voivat liittyä esimerkiksi tuotantoon, kansainvälistymiseen tai osaamiseen. Rahoitusta myönnettäessä otetaan huomioon myös hankkeen työllisyys- ja ympäristövaikutukset.

Alueellisen hankkeen on ohjelman tavoitteiden lisäksi tuettava jotakin toiminta-alueensa maakuntaohjelman painotuksista. Pohjois-Karjalassa kehittämisen painopisteitä ovat yritystoiminnan kilpailukykyyn tukeminen, osaamisen vahvistaminen, kansainvälisyyden vahvistaminen, Venäjän läheisyyden hyödyntäminen sekä resurssi-
viisaus.

Valtakunnalliset teemat ovat ministeriöjohtoisesti valmisteltuja kehittämiskokonaisuuksia, joiden toteuttaminen tapahtuu kuitenkin ohjelmassa määritellyn toiminnan puitteissa. Valtakunnallisista teemoista voi hakea rahoitusta hankkeeseen, jonka toiminta ja hyödyt ovat laajennettavissa valtakunnallisiksi. Yhtenä valtakunnallisena teemanä on osaamis- ja innovaatioverkostojen kehittäminen. Tässä teemassa keskeistä on tutkimuslaitosten, muiden julkisten toimijoiden ja elinkeinoelämän yhteistyönä synnyttävät uudet toimintamallit ja kehitysympäris-

töt. Teemaan liittyvät erityiset painopisteet määritetään valtakunnallisten hakujen yhteydessä erikseen.

1.3.2 Rahoituksen määrä

Enimmäistukitaso yritysrahoituksessa on 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Kehittämishankkeissa tuen määrä voi olla enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista. Investointien osuus voi olla enintään puolet kehittämiss-hankkeen kokonaiskustannuksista. Kehittämishankkeisiin sisältyvissä investoinneissa tukitaso on enintään 70 % hyväksyttävistä kustannuksista.

1.3.3 Haku- ja valintamenettely

Rahoitusta haetaan ELY-keskuksesta. EAKR-hankkeille rahoitusta myöntää myös Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Rahoittavat viranomaiset käynnistävät avoimia hakuja ja tarkemmin määriteltäisiin teemoihin liittyviä hakuja. Usein hauille on asetettu tietty määräaika, johon mennessä hankehakemus on jätettävä sähköisesti EURA 2014 –järjestelmän (<https://www.eura2014.fi/hakija/hanke>) kautta rahoittavalle viranomaiselle. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yritystukia (yritysten kehittämisavustus, yritysten toimintaympäristön kehittämisavustus, alueellinen kuljetustuki) haetaan ELY-keskusten

yritystukien sähköisessä asiointipalvelussa. Ennen rahoitushakemuksen jättämistä hakijan on hyvä olla yhteydessä rahoittavaan viranomaiseen, joka auttaa ohjelma-asiakirjan mukaisen hakemuksen laatimisessa.

Valittavien hankkeiden määrään vaikuttaa haussa käytettävissä oleva rahoitus ja saapuneiden hakemusten laatu. Rahoittava viranomainen arvioi hakemukset yleisten ja erityistavoitekohtaisten sekä aluekohtaisten arviointiperusteiden ja hakukohtaisten painotusten perusteella. Valtakunnallisista teemoista rahoitettavilla hankkeilla on omat käsittelyprosessinsa.

1.4 Työ- ja elinkeinoministeriön energiatuki

1.4.1 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet

Yritykset, kunnat ja muut yhteisöt voivat saada hankekohtaisen harkinnan perusteella energiatukea ilmasto- ja ympäristömyönteisiin investointi- ja selvityshankkeisiin. Hankkeiden on edistettävä energian tuotantoa ja käyttöä, energiansäästöä tai energiantuotannon tai käytön tehostamista tai niiden tulee vähentää energian tuotannon tai käytön ympäristöhaittoja.

Innovatiiviset ja uuden teknologian energiainvestointihankkeet ovat erityisen kiinnostavia uusiksi rahoitettaviksi hankkeiksi. Uuden teknologian hankkeilla tarkoitetaan sellaisia teknisiä tai muita ratkaisuja, joita ei ole aikaisemmin sovellettu kaupallisessa mittakavassa Suomessa. Uusiutuvan energian käyttöön liittyvä investointi, jota voidaan tukea, on mm. uuden teknologian demonstraatiohanke.

1.4.2 Rahoituksen määrä

Uusiutuviin energianlähteisiin ja energiatehokkuuteen liittyvissä investoinneissa energiatuen määrä voi olla enintään 40 %. Muissa energiantuotannon ympäristöhaittoja vähentävissä investoinneissa tuen määrä on enintään 30 %. Selvityshankkeissa tuki voi olla enintään 60 %.

1.4.3 Hakumenettely ja tuen myöntäminen

Tukea haetaan siitä ELY-keskuksesta, jonka toiminta-alueella investointi tai selvityshanke toteutetaan. Toteutettaessa hanketta usealla paikkakunnalla tukea haetaan siitä ELY-keskuksesta, jonka toiminta-alueella hakijan kotipaikka sijaitsee. Tukea haetaan ennen hankkeen aloittamista Työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamalla lomakkeella.

2 Tekesin rahoitus

2.1 Yleistä

Tekes tarjoaa innovaatorahoitusta yrityksille, tutkimusorganisaatioille ja julkisten palvelujen tuottajille. Tekes rahoittaa kehittämistoimintaa, mutta ei investointeja. Rahoituksen tärkein kohderyhmä ovat kansainvälistyvät ja kasvua hakevat pienet ja keskisuuret yritykset. Tutkimusorganisaatiot voivat saada rahoitusta tutkimustyöhön, jonka tuloksista syntyy uusia liiketoimintamahdollisuuksia suomalaisiin yrityksiin.

Tekesin rahoitus voi olla lainaa, avustusta ja rahastosijoituksia. Rahoitus voi perustua asiakkaiden aloitteisiin, jolloin painotetaan liiketoimintaa uudistavia edelläkävijähankkeita. Rahoitusta kohdennetaan myös tiettyihin sisällöllisiin painopisteisiin strategisten ohjelmien kautta. Ohjelmien avulla voidaan esimerkiksi verkottaa toimijoita keskenään, tuottaa uutta tietoa ja osaamista, tukea yrityksiä niiden kansainvälistymisessä tai antaa mahdollisuus vaikuttaa tietyn alan kehityssuuntiin. Osa yrityksille ja muille toimijoille suunnatusta rahoituksesta on kohdistettu ohjelmiin sopiviin hankkeisiin.

2.2 Mahdolliset rahoituksen saajat ja tuettavat toimenpiteet

Yritykset

Tekesin rahoituksen avulla pk-yritys voi selvittää edellytyksiään nopeaan kansainväliseen kasvuun. Rahoitusta voi hakea esimerkiksi uuden konseptin tai tuotteen testaamiseen potentiaalisilla asiakkailla. Lisäksi rahoitusta voi käyttää markkinointistrategian kehittämiseen sekä immateriaalioikeuksiin ja niiden suojauksiin liittyviin selvityksiin.

Tekesistä on mahdollista saada rahoitusta myös yritysten tutkimuspainotteisille hankkeille. Näissä hankkeissa pääpaino on uuden osaamisen ja tiedon luomisessa. Rahoitusta voivat saada sekä pk-yritykset että suuret yritykset. Suurten yritysten on kuitenkin tehtävä hankkeessaan yhteistyötä pk-yritysten ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.

Tekesin lainarahoituksen avulla yritys voi kehittää uusia tai jo olemassa olevia tuotteita tai palveluja, tuotantomenetelmiä ja liiketoimintamalleja. Yritys voi saada lainaa myös uuden, innovatiivisen, kaupallistamisvaiheen

kynnyksellä olevan ratkaisun toiminan testaamiseen ja hyötyjen arvioimiseen yhdessä asiakkaiden kanssa.

Nuorille innovatiivisille yrityksille Tekes tarjoaa rahoitusta liiketoiminnan kehittämiseen. Rahoituksen avulla pyritään nopeuttamaan kaikkein lupaavimpien pienten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Rahoitusta voi hakea nopeaa kansainvälistä kasvua tavoitteleva yritys, joka on toiminut jo muutaman vuoden ajan ja todentanut liiketoimintamallinsa siten, että yrityksellä on jo asiakkaita. Lisäksi yrityksen tulee panostaa merkittävästi tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Tutkimusorganisaatiot

Tekes myöntää rahoitusta elinkeinoelämän kanssa verkottuneille tutkimushankkeille. Näiden hankkeiden tulee luoda uutta osaamista ja ratkaisuja yritysten tunnistamiin tarpeisiin. Yritysten on sitouduttava hankkeen sisältöön ja tulosten hyödyntämiseen.

Tekes rahoittaa myös hankkeita, jotka tuottavat tutkimusidean hyödyntämisen kannalta merkityksellistä tietoa ja osaamista ja tähtäävät tutkimusidean kaupallistamiseen. Hankkeiden aikana selvitetään mahdolliset hyödyntämispolut sekä lupaavin etenemisreitti ja –tapa sekä idean hyödyntämistä yritysten liiketoiminnassa.

Strategiset tutkimusavaukset ovat tutkimushankkeita, jotka luovat uutta huippuosaamista ja tavoittelevat uusi-

en kasvualojen syntymistä Suomeen. Niiden lähtökohtana on visio uudesta haastavasta ratkaisusta, joka toteutuessaan loisi merkittäviä uusia mahdollisuuksia yritysten liiketoiminnalle ja tärkeää osaamista Suomeen. Vuonna 2015 strategiaan tutkimusavauksiin ei voi hakea rahoitusta.

Näiden lisäksi rahoitusta voi saada innovaatiotutkimukseen, joka tuottaa tietoa siitä, miten innovaatiot syntyvät ja miten ne uudistavat elinkeinoelämää ja yhteiskuntaa. Tekesin kautta voi saada myös EAKR:n rahoitusta tutkimustoimintaan. Tekes tarjoaa myös tietoa kansainvälisistä rahoitusmahdollisuuksista, kuten Horisontti 2020 –ohjelmasta.

Julkisten palvelujen tuottajat

Tekes edistää innovaatioiden kehittämistä julkisissa hankinnoissa. Julkinen hankinta voi olla uuden tuotteen tai palvelun ostaminen, esikaupallinen hankinta tai katalyyttihankinta. Uuden tuotteen tai palvelun hankinta edellyttää olemassa olevien tuotteiden tai palveluiden selkeää parantamista tai kokonaan uuden tai parannetun version kehittämistä. Hankinta kohdistuu kehitettävän tuotteen tai palvelun ostamiseen.

Esikaupallisessa hankinnassa osjetaan tutkimus- ja kehitystyötä hankintatarpeen mukaisen tuotteen tai palvelun aikaansaamiseksi. Katalyyttihankinnassa julkinen toimija voi toi-

mia kehitteillä olevien tuotteiden ja palvelujen testaajana ja testiympäristön tarjoajana, ja siten se voi pienentää yritysten markkinariskiä ja nopeuttaa yritysten markkinoille pääsyä.

2.3 Rahoituksen määrä

Tutkimuspainotteisiin hankkeisiin voidaan pk-yrityksille myöntää avustusta enintään 50 % ja suurille yrityksille enintään 40 % hyväksyttävistä kustannuksista. Kehittämiseen ja pilotointiin painottuviin hankkeisiin pk-yritykset voivat saada lainaa 50–70 % ja suuret yritykset 25–35 % hyväksyttävistä kustannuksista.

Lainasta on mahdollista saada 30 % enakkona ja loput toteutuneiden kustannusten mukaisesti jälkikäteen. Lainasta ei vaadita vakuuksia ja lainan korko on matala. Laina-aika on enimmillään 10 vuotta, josta viisi on lyhennysvapaita.

Jos hanke epäonnistuu, osa lainasta voidaan muuttaa jälkeensä avustukseksi ja jättää perimättä. Alle 5-vuotiaiden kasvuyritysten liiketoiminnan ja kansainvälistymisen kehittämiseen myönnettävien avustusten tai lainojen osuudet voivat olla edellä mainittuja rahoitusosuuksia suurempia.

Tutkimusorganisaatioille myönnettävä rahoitus on yleensä 60–70 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

Julkisiin hankintoihin myönnettävän rahoituksen määrä on tyypillisesti 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista.

2.4 Haku- ja valintamenettely

Hakemuksen valmistelu kannattaa aloittaa Tekesin tunnustelupalvelun kautta (<http://www.tekes.fi/rahoitus/tunnustelu/>), jonka avulla voi testata mahdollisuuksia rahoituksen saamiselle. Lisäksi ennen hakemuksen jättämistä on hyvä keskustella Tekesin asiantuntijan kanssa rahoituksen soveltumisesta hankkeelle. Pohjois-Karjalassa Tekesin rahoituksesta saa tietoa Pohjois-Karjalan ELY-keskuksesta.

Rahoitushakemus jätetään Tekesin sähköisessä asiointipalvelussa (<http://www.tekes.fi/asiointi/>). Tutkimusrahoitukselle on määritetty tietty hakuaika. Yrityksille suunnattua t&k -rahoitusta voidaan hakea ilman erillisiä hakuaikoja. Tekes myöntää EAKR-rahoitusta toistaiseksi vain julkisen tutkimuksen projekteihin.

Hakemuksen käsittelee hakemukselle nimetty hankevastaava. Hankevastaavaa avustaa hanketiimi, jossa on muita asiantuntijoita, rahoitustarastaja tilitysten käsittelyä varten ja projektisihteeri. Hakemukset arvioidaan ennalta määritettyjen arviointikriteereiden perusteella.

LISÄTIETOJA

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020

Hanketuet: Terho Sirviö, p. 029 502 6103, [terho.sirvio\(at\)ely-keskus.fi](mailto:terho.sirvio(at)ely-keskus.fi)

Leader-rahoitus: Tuomo Hämäläinen, p. 029 502 6053, [tuomo.hamalainen\(at\)ely-keskus.fi](mailto:tuomo.hamalainen(at)ely-keskus.fi)

Yritystuet: Tapani Mikkonen, p. 029 502 6079, [tapani.mikkonen\(at\)ely-keskus.fi](mailto:tapani.mikkonen(at)ely-keskus.fi)

Tietoa ohjelmasta: <http://www.maaseutu.fi> ja <http://www.maakaista.fi>

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 –Suomen rakennerahasto-ohjelma

Yritystuet: Pekka Pelkonen, p. 029 502 6086, [pekka.pelkonen\(at\)ely-keskus.fi](mailto:pekka.pelkonen(at)ely-keskus.fi)

ESR-hanketuet: Sirpa Raassina, p. 029 502 6159, [sirpa.raassina\(at\)ely-keskus.fi](mailto:sirpa.raassina(at)ely-keskus.fi)

Tietoa ohjelmasta: <http://www.rakennerahastot.fi>

Työ- ja elinkeinoministeriön energiatuki

Erkki Vähärautio, p. 029 502 6118, [erkki.vaharautio\(at\)ely-keskus.fi](mailto:erkki.vaharautio(at)ely-keskus.fi)

Tietoa energiatuesta: <http://www.tem.fi/energia/energiatuki>

Tekesin rahoitus

Pekka Jeskanen, p. 029 502 6056, [pekka.jeskanen\(at\)tekes.fi](mailto:pekka.jeskanen(at)tekes.fi)

Tietoa Tekesin rahoituksesta: <http://www.tekes.fi/rahoitus>

Biotalousiin liittyvillä innovaatioilla tarkoitetaan uusiutuvien luonnonvarojen tuottamiseen, käyttöön ja jalostamiseen liittyviä uusia tuotteita, palveluja ja toimintatapoja. Keskeisiä biotalouteen liittyvän innovaatiotoiminnan rahoittajia ovat Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ja Tekes. Tässä esitteessä esitellään näiden rahoittajien tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia Pohjois-Karjalan näkökulmasta.

OPAS 6 | 2015

BIOTALOUTEEN LIITTYVIEN INNOVAATIOIDEN RAHOITUS POHJOIS-KARJALASSA

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-379-1 (painettu)

ISBN 978-952-314-380-7 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2846 (painettu)

ISSN 2242-2854 (verkkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-380-7

www.doria.fi/ely-keskus | www.ely-keskus.fi

Tekes

MAASEUTU 2020

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin